

Fővárosi Ítéletábra

8.Pf...../2020/10.

A Fővárosi Ítéletábra dr. Sár Csaba egyéni ügyvéd (....) és dr. Ulviczki Éva (....) által képviselt felperes neve (....) felperesnek - a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 4 ügyintéző: dr. Sándor István ügyvéd) által képviselt alperes neve (.....) alperes ellen szerzői jogi jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. november 26. napján kelt 1/A.P...../2019/33. számú ítélete ellen az alperes 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (Kétszázötvenezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 121.300 (Százhuszonegyezer-háromszáz) forint fellebbezési illetékből álló együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes a hazai OKJ-s közbeszerzési referens képzés egyik oktatója és a „Közbeszerzési referens képzés” című előadásanyag kizárólagos szerzője. Az előadásanyag szövegekből, táblázatokból, ábrákból álló, 706 diát tartalmazó oktatási anyag, amely Microsoft Power Point (PPT) formátumban került rögzítésre 2011. augusztus 25-én, aktualizálása, módosítása folyamatosan zajlik. A referensképzés során a PPT-előadásanyag szóbeli előadás alapjául, és írásos oktatási anyagként is szolgál. A felperes szerzői művének felhasználását kizárólag a tulajdonában álló és tagsági részesedésével működő T.C. Bt. részére engedélyezte.
- [2] Az alperes több éve szervez OKJ-s közbeszerzési referens képzést dr. V.L. oktató bevonásával. Minden oktatójának biztosít egy, az oktató és a hallgatók közötti belső levelezésre is alkalmas kapcsolattartási rendszert. Az alperes és az oktató között megbízási szerződés jött létre, amellyel az alperes megbízta az oktatót, hogy a közbeszerzési referens képzés elnevezésű tanfolyamon előadást, gyakorlatot és vizsgát tartson. A megbízási díjat óránként 4.000 forintban és tanfolyamonként 80 órában határozták meg, amely így összesen 320.000 forintot tett ki. Dr. V.L. oktató 2016. év elején tisztázatlan körülmények között megszerezte a felperes által készített előadásanyagot, azt saját számítógépére lemásolta majd azon módosításokat hajtott végre 2016. február 6-án. Ekkor törlésre került róla a felperes neve, továbbá 24 db dia, köztük 18 db címdia, egyúttal kiegészült egy büntetőjogi anyagrészsel. Az alperes által szervezett közbeszerzési referens képzési tanfolyamokon dr. V.L. oktató az oktatás során e módosított előadásanyagot 2016. februárjától használta.
- [3] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa indított közbeszerzési referens képzési tanfolyamai során 2016. februártól 2017. december végéig terjedő időszakban megsértette a felperes szerzői vagyoni jogait azzal, hogy a felperes közbeszerzési referens képzésről szóló előadásanyagát engedélye nélkül többszörözte, a tanórákon nyilvánosan

előadta, a hallgatókhoz nyilvánosan közvetítette. Kérte az alperes további jogsértéstől való eltiltását és elégtételadásra kötelezését akként, hogy az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részét az alperes köteles legyen közzétenni a felperes által megjelölt módon és időtartamban. Kérte kötelezni az alperest arra, hogy a jogsértő módon többszörözött előadásanyagot adathordozóiról törölje, a kinyomtatott példányokat semmisítse meg, a hallgatói példányokat vonja vissza megsemmisítésre. Kérte továbbá, hogy az alperes szolgáltatson adatot a közbeszerzési referens képzési tanfolyam teljesítésében oktatóként részt vett dr. **V.L.** lakcímére vonatkozóan, valamint arra nézve, hogy szervezésében 2016. februártól 2017. szeptemberéig hány közbeszerzési referens tanfolyam került megrendezésre, azokon tanfolyamonként hány hallgató vett részt, a tanfolyamokból az alperesnek mekkora bevétele származott, és az oktatónak kifizetett díj- és teremköltség címén milyen költsége merült fel. A fentieken túl 1.515.959 forint és annak 2017. szeptember 1. napjától járó törvényes kamata megfizetésére is kérte az alperest kötelezni a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítéseként.

- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy minden oktatójának biztosít egy belső levelezésre is alkalmas kapcsolattartási rendszert, mely levelezőrendszeren sem a felperesi előadásanyag, sem annak módosított változata nem szerepel, így a felperes által megjelölt felhasználási cselekményeket az alperes nem valósította meg. Előadta, hogy van vizsgára történő felkészítést segítő tankönyve, amelyet a tanfolyam résztvevői megvásárolhatnak. Álláspontja szerint amennyiben történt is felhasználás, úgy az alperes általa nem gazdagodott.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes az általa indított közbeszerzési referens képzési tanfolyam során 2016. februártól 2017. december végéig terjedő időszakban megsértette a felperes szerzői vagyoni jogait azzal, hogy a felperes közbeszerzési referens képzésről szóló előadásanyagát a felperes engedélye nélkül 2016. februárjában többszörözte, a tanfolyami tanórákon nyilvánosan előadta és a hallgatókhoz nyilvánosan közvetítette, ezért az alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részét 15 napon belül 30 nap időtartamban a saját www.efeb.hu című weboldala kezdő oldalán Times New Roman betűtípussal, vastagon szedett 12-s betűmérettel, fekete-fehér keretben tegye közzé. Kötelezte az alperest továbbá, hogy 15 napon belül ajánlott küldemény formájában tájékoztassa az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részéről azokat a volt hallgatókat, akik a 2017. szeptembertől decemberig tartó időszakban a közbeszerzési referens képzés keretében 2017. szeptember 18-án és az azt követő időpontban EFEB - közbeszerzési referens jogi alapintézménye - jegyzet tárgymegjelölésű elektronikus üzenetben (e-mailben) megkapták a jogsértő előadásanyagot, azzal a kiegészítéssel, hogy annak megküldésére jogellenesen került sor, annak felhasználása jogsértést valósít meg. A törvényszék kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül szolgáltatson adatot a közbeszerzési referens képzési tanfolyam teljesítésében oktatóként részt vett dr. **V.L.** címére vonatkozóan, továbbá szolgáltatson adatot arra nézve, hogy szervezésében 2016. februártól 2017. szeptemberéig hány közbeszerzési referens tanfolyam került megrendezésre, azokon tanfolyamonként hány hallgató vett részt, azokból tanfolyamonként mekkora bevétele származott és azokon tanfolyamonként az oktatónak kifizetett díj és teremköltség címén milyen költsége merült fel. Végül arra kötelezte az alperest az elsőfokú bíróság, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 1.515.959 forintot és annak 2017. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat mértékével megegyező késedelmi kamatát, valamint 1.930.000 forint perköltséget.
- [6] Határozatát a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) 1. § (1) bekezdésére, (2) bekezdés a)-b) pontjára és (3) bekezdésére, 3. § (1) bekezdésére, 9. § (1) bekezdésére, 16. § (1), (4), (6) bekezdéseire, 17. § a), b), d) pontjára, 18. § (1) bekezdés a)-b) pontjára és (2) bekezdésére, 24. §

(1) bekezdésére, (2) bekezdés a) pontjára, 26. § (8) bekezdésére, 94. § (1) bekezdés a)-f) pontjaira, (6) bekezdés a)-b) pontjára, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:148. § (1) bekezdésére, és 6:272. §-ára alapította.

- [7] Megállapította, hogy a per tárgyát képező előadásanyag írásos szakirodalmi mű, amely szerzői jogi oltalom alatt áll, szerzője pedig a felperes. Osztotta a felperes álláspontját abban, hogy az alperes oktatójának módosított előadásanyaga nem új, egyéni, eredeti mű, mivel a módosítás abban merült ki, hogy a felperest szerzőként feltüntető dia és a címetek tartalmazó diák eltávolításra kerültek. Az így fennmaradó több mint 90%-os egyezés okán a módosított előadásanyag szolgai másolata az eredeti előadásanyagnak, amely a törvényszék álláspontja szerint nem minősül átdolgozásnak, így a felhasználónak nem keletkeztek szerzői jogai a módosítás során.
- [8] Az elsőfokú bíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy az alperesi oktatási intézmény az adott esetben minősülhet-e felhasználónak oktatója magatartása okán. Megállapította, hogy a nem vitás peradatok szerint az alperes belső levelezési rendszerében sem 2016. februárjában, sem ezt követően nem volt fellelhető a felperesi előadásanyag, illetve annak módosított változata sem. Ez utóbbi kizárólag az alperes oktatójának magánjellegű - **d.....@juropnet.hu** címet viselő - e-mail levelezésében szerepelt. Utalva a Ptk. megbízási szerződésre vonatkozó rendelkezéseire az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy amennyiben az oktató az alperesi tanfolyamokon más művéből idéz, átvesz, másol, átdolgoz, amellyel célja, hogy a hallgatók számára professzionálisabb oktatási anyag jöjjön létre, azt nem magáncélból teszi. Hangsúlyozta, hogy az alperesi oktatási intézmény gazdasági tevékenység keretében szervezi és bonyolítja oktatási szolgáltatását, a tanfolyamra jelentkezőknek oktatási anyagot, helyszínt és oktatót biztosít, tevékenységét üzletszerűen fejti ki jövedelemszerzés céljából, természetes személyek - oktatók - segítségével. Rögzítette, hogy a felperes a csatolt okirati bizonyítékokkal igazolta, hogy az alperesi oktatónak a módosítások végrehajtásához, a PPT-diák kivetítéséhez és elektronikus levélben történő megküldéséhez szükségszerűen rögzíteni kellett az előadásanyagot tartalmazó fájlt, a tanúként meghallgatott dr. **V.L.** oktató pedig nem tudta cáfolni azt a tényt, hogy 2016. februárjában az előadásanyagot ő másolta le saját számítógépére és rögzítette annak merevlemezére. A törvényszék megállapította, hogy az alperes oktatójának e magatartása az Szjt. 18. § (2) bekezdése szerinti többszörözésnek minősül. Dr. **V.L.** tanú nem vitatta, hogy ő volt az, aki a módosítást követően az anyagot továbbította a tanfolyam egy hallgatójának azzal az utasítással, hogy azt küldje tovább a többi hallgatónak, mely magatartással a törvényszék álláspontja szerint az Szjt. 26. § (8) bekezdés első fordulata szerinti nyilvános közvetítési joga sérült a felperesnek.
- [9] A perben meghallgatott **N.L.** és tanú 1 tanú vallomásából az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az előadások során legalább két alkalommal kivetítésre került az oktatási anyag, bár nem kockáról kockára, részleteibe menően, hanem inkább felvillantva, emlékeztetve a hallgatókat arra, hogy vizsgára való felkészülést segítő anyagról van szó, mely tényt az oktató is megerősített tanúvallomásában. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ez a magatartás sérti a felperesnek az Szjt. 24. § (2) bekezdés b) pontjának utolsó fordulata szerinti, a mű érzelhetővé tételével megvalósuló nyilvános előadáshoz fűződő jogát és az Szjt. 24. § (2) bekezdés a) pontja szerinti nyilvános előadáshoz fűződő jogát is, ezáltal bizonyítást nyert az oktató jogellenes felhasználása.
- [10] A törvényszék utalt a Ptk. 6:148. § (1) bekezdésére és hangsúlyozta, hogy a perbeli esetben az oktató tevékenysége folytán, annak közreműködésével az oktatási intézmény felhasználási cselekménye valósult meg, mert valamennyi cselekmény az oktatói tevékenység lebonyolítása céljából történt. Nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az oktató nem élt a belső levelezési

rendszer adta lehetőséggel, melynek következtében az alperes nem szerezhette tudomást az idegen anyagról. Álláspontja szerint ez a körülmény a felperesi igény alaposságát nem érinti, az ugyanis az intézmény és az oktatók közötti belső jogviszonyra tartozó kérdés. Mivel tehát az alperes nem tudta közreműködőjét kimenteni a felelősség alól, így ő sem mentesülhet, és a felperesi előadásanyag engedély nélküli felhasználójának tekintendő. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította és az alperest eltiltotta a további jogsértéstől, valamint elégtétel adására kötelezte a saját weboldalán.

- [11] Nem adott helyt azonban azon kérelmeknek, amellyel az alperest kötelezte volna a jogsértő anyag adathordozójáról való törlésére, és a többszörözött példányok megsemmisítésére - bár az erre vonatkozóan előterjesztett kereseti kérelmeket elutasító rendelkezést az elsőfokú ítélet rendelkező része nem tartalmaz - utalva arra, hogy az alperes nem rendelkezett a módosított előadásanyag többszörözött példányaival és az az adathordozóján nem volt fellelhető, továbbá kinyomtatott példányok sem állnak rendelkezésére. Arra pedig a törvényszék nem látott lehetőséget, hogy a hallgatóknak kiosztott példányok megsemmisítésére kötelezze az alperest.
- [12] Megfelelőnek találta a felperes által szolgáltatott összehasonlító adatokat, amelyek álláspontja szerint elégségesek voltak a gazdagodás összegének megállapítására szakértő bevonása nélkül is. Utalt a Szerzői Jogi Szakértői Testület elvi álláspontjával alátámasztott ítélezési gyakorlatra, amely az elért gazdagodás összegét, mint ki nem fizetett felhasználási díjat a per összes körülményére tekintettel, mérlegeléssel szokta megállapítani. A törvényszék a felperes által felajánlott 2 féle számítás közül a bevétel-alapút látta alkalmazhatónak, amelynek során figyelembe vette, hogy a felperesi mű teljes egészében felhasználásra került, az az oktatási anyag része lett és jegyzetként azt a célt szolgálta, hogy a hallgatók sikeres vizsgát tegyenek. Az alperes által a perben szolgáltatott, és a felperes által elfogadott adatok alapján az üzleti eredmény összesen 60%-ában látta elvonhatónak az elért eredményt, ami 1.515.959 forintot tett ki. A törvényszék nézete szerint ezt az összeget mulasztotta el az alperes a felperes részére megfizetni a felhasználás ellenértékéért, így ezen összeg és annak megjelölt időponttól járó törvényes kamatának megfizetésére kötelezte az alperest.
- [13] A határozattal szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a törvényszék helytelen következtetést vont le azzal kapcsolatosan, hogy az alperes a felhasználást megvalósította-e. A kereseti kérelemtől eltérően, jogszabálysértően állapította meg az oktató és az alperes közötti jogi kapcsolatot, a gazdagodás iránti igény összegét pedig alaptalanul és jelentősen eltúlzott mértékben határozta meg. Hangsúlyozta, hogy több évtizede eredményesen működik a felnőttképzés területén, nem volt, nincs és nem is lesz szüksége a felperes előadásanyagára, emellett nem vitatott tény, hogy a szóban forgó tanfolyamra is rendelkezett saját tananyaggal. A perben egyik fél sem vitatta, hogy ha történt is felhasználás az nem az alperes szándéka vagy utasítása szerint, hanem az oktató saját elhatározásából, magántevékenysége keretében zajlott. Aggályosnak találta ugyanakkor a fellebbezés, hogy az elsőfokú ítélet a perben nem álló, az eljárásban tanúként résztvevő oktatója jogellenes magatartását állapította meg. Ez a megállapítás azonban azt is eredményezi álláspontja szerint, hogy a jogsértőt kijelölte a törvényszék ítélete és az nem az alperes. Az oktató és az alperes közötti jogi kapcsolatot és felelősséget jogszabálysértően határozta meg az elsőfokú bíróság, és jogszabályt sértett azzal is, hogy az ítélet 10. oldalán a Ptk. 6:148. §-át hívja fel annak ellenére, hogy a felperes sem keresetlevelében, sem annak módosításaiban nem hivatkozott e szakaszra. A Pp. 170. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felperesnek keresetlevelében meg kell jelölnie az érvényesíteni kívánt jogot a jogalap megjelölése

útján, mivel ez szabja meg a jogvita jogi kereteit. A Pp. 342. § (1) bekezdése szerint az érdemi döntés nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, mely tilalom irányadó a jogvita tény- és jogállítási kérdéseire is. Az iratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet ezeken a kereteken túlterjeszkedve, hivatalból határozta meg a jogalapot, ami jogszabálysértő.

Arra az esetre, amennyiben az alperessel szemben bármilyen felhasználás megállapítható lenne, a fellebbezés továbbra is vitatta, hogy a felperes által követelt gazdagodási igény megalapozott. Álláspontja szerint az igényelt összeg eltúlzott, az ítéleti indoklás pedig több hiányosságot tartalmaz. Okszerűtlen az az elsőfokú ítéleti tényállás, hogy az előadásanyag az alperes hivatalos tananyagává vált volna. A nem vitás peradatok szerint az alperes rendelkezett saját tananyaggal, annak pedig, hogy ezt hány hallgató nem vette meg, nincs jelentősége. A bizonyítás során megállapítást nyert, hogy a felperes tananyaga csak marginális mértékben, néhány dia erejéig került kivetítésre, így semmiképpen sem mondható, hogy a tanítás alapja lett volna, mely tény igazolta mindkét hallgató tanúvallomása. Mindezek fényében az elsőfokú bíróság által elfogadott ráfordítás-arányú költségszámítási elvet nem célszerű és okszerű alkalmazni, a ráfordításként elszámolt időmennyiség pedig túlzott arra tekintettel is, hogy a diasor jobbára címdíjakat, illetve egyszerű felsorolásokat és jogszabályhelyeket tartalmaz.

Amennyiben sem az elsőfokú ítélet megváltoztatására, sem annak hatályon kívül helyezésére az ítélőtábla nem lát módot, úgy ez esetre az alperes a fellebbezésében az elsőfokú perköltség összegének leszállítását kérte akként, hogy az ítélőtábla az alperes által fizetendő perköltségek köréből a T.C. Bt. által megfizetett díjakat - az elsőfokú ítélet alapján 1.778.000 forintot - mellőze. Ezt arra alapította, hogy a felperes nem csatolta a Bt. és a közötté létrejött felhasználási szerződést, így nem állapítható meg, hogy pontosan kinek a kötelezettsége a harmadik személyekkel szembeni fellépés.

- [14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.
- [15] A fellebbezés alapos.
- [16] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást az így rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg, az annak alapján meghozott érdemi döntésével azonban a Fővárosi Ítélőtábla nem értett egyet, míg az elsőfokú ítélet jogi indokait csak kis részben osztotta. A fellebbezés alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatására, és a felperes keresetének elutasítására látott okot az alábbi indokok alapján.
- [17] A törvényszék helyesen állapította meg, hogy a per tárgyát képező előadásanyag a szerzői jog védelme alatt álló írásos szakirodalmi mű, amelynek szerzője a felperes, míg az alperes oktatója - dr. V.L. - által módosított előadásanyag nem minősül átdolgozásnak, így azon a felhasználónak nem keletkeztek szerzői jogai a módosítás következtében.
- [18] Annak tényéből, hogy az alperes belső levelezési rendszerében sem 2016. februárjában, sem ezt követően nem volt fellelhető a felperesi előadásanyag, illetve annak módosított változata sem, mely utóbbi kizárólag az alperes oktatójának magánjellegű e-mail levelezésében szerepelt, az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett arra, hogy a felperes által állított felhasználási cselekményeket nem az alperes, hanem dr. V.L. valósította meg.
- [19] Nem osztható azonban az álláspontja abban, hogy dr. V.L. oktató e tevékenysége folytán az őt megbízási szerződés keretében foglalkoztató oktatási intézményt - az alperest - terhelné felelősség.
- [20] A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbezéssel abban, hogy eljárási szabálysértést valósított

meg a törvényszék a Ptk. 6:148. § (1) bekezdésének alkalmazásával, tekintettel arra, hogy a felperes az ítélethozatalt megelőző utolsó tárgyaláson az elsőfokú bíróság felhívására maga nyilatkozott akként, hogy az alperes szembeni keresetét a jogi személy alperes teljesítési segédjeként eljáró dr. V.L. jogsértésére, és az alperes ennek alapján fennálló felelősségére alapítja (31. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal negyedik bekezdés).

[21]ár az új Pp. által célul tűzött gyors és hatékony eljárás érdekében az eljárásnak a lehető legkoncentráltabbnak kell lennie ahhoz, hogy a jogvita tartalma minél hamarabb tisztázódjon, mely törekvésre tekintettel a törvény az eljárást megindító keresetlevél alapvető kellékeit illetően a korábbi Pp-hez képest pontosabb és fokozott elvárást tartalmaz, azonban konkrét jogszabályi rendelkezésre való hivatkozást csak az érvényesített alanyi jogot közvetlenül megalapozó (keletkeztető) tárgyi jogi rendelkezésre vonatkozóan követel a törvény, az egyéb jogalapi feltételekre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megjelölése nem kötelező. Emellett egyöntetű a jogalkalmazó gyakorlat abban, hogy a jogállítás történhet a jog alapjául szolgáló konkrét jogszabályhely megjelölésével vagy annak a jogszabályi rendelkezési tartalomnak az egyértelműen azonosítható módon való visszaadásával, ami az érvényesített jogot adja.

[22]ár a jelen esetben konkrét jogszabályhelyet valóban nem jelölt meg a felperes keresetlevelében, azonban a per későbbi szakaszában - a fentiek szerint - bírói felhívásra hivatkozott a közreműködőért való felelősség szabályára. Ennek vizsgálatával tehát a törvényszék nem követett el olyan lényeges, az ügy érdemi elbírálására is kiható eljárási szabálysértést, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[23] Az ítéletábra azonban érdemben nem osztotta az elsőfokú bíróság e tekintetben levont következtetését.

[24] Az új Ptk.-ban a közreműködőért való felelősség a korábbi Ptk. 315. §-ának a teljesítési segédre vonatkozó szabálya helyébe lépett. A Ptk. azt a személyt tekinti közreműködőnek, akit a fél a kötelezettsége teljesítéséhez vagy joga gyakorlásához szerződéssel vesz igénybe [6:129. § (1) bekezdés]. A Ptk. a közreműködőért való felelősséget az 1959-es Ptk. nevesített szerződéstípusaiból (szállítási szerződés, vállalkozási szerződés, mezőgazdasági termékértékesítési szerződés stb.) emelte az általános részbe, e szerződéstípusok pedig a kereskedelmi áruforgalmat hivatottak bonyolítani. A jogirodalomban megjelent olyan vélemény is, amely szerint nem minősülnek közreműködőnek azok a személyek, akik nem az adott konkrét szerződés teljesítése érdekében, hanem az üzleti-gazdasági tevékenység folyamatos biztosítása céljából kerülnek jogi kapcsolatba a kötelezettel. Őket ugyanis a kötelezett nem egy egyedi módon meghatározott szerződés teljesítéséhez, hanem saját folyamatos működésének biztosításához veszi igénybe.

[25] A perbeli esetben a felperes a szellemi alkotása, egy szerzői mű alperes általi jogosulatlan felhasználását sérelmezte a vele megbízási szerződéses jogviszonyban álló oktató állított jogsértésére alapítva. Ez a jogviszony az ítéletábra álláspontja szerint semmiképpen sem tekinthető olyannak, mint amely a kereskedelmi áruforgalmat hivatott biztosítani, e jogviszonyra ezért a közreműködőért való felelősség szabálya még analógia útján sem alkalmazható. Az Szjt. rendszerében a szerző a jogsértővel szemben érvényesítheti igényét, mely jogsértő a perbeli esetben nem az alperes volt a nem vitatott peradatok szerint.

[26]ár az Szjt. a 3. § (1) bekezdésében a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok átszállására, átruházására, megterhelésére, valamint az e törvény hatálya alá tartozó művekkel és egyéb teljesítményekkel összefüggő egyéb személyi és vagyoni jogviszonyokban a törvényben nem

szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit rendeli alkalmazni, ennek során azonban nem lehet eltekinteni attól, hogy a szerzöt megillető jogosultságok a szellemi alkotások körében értelmezhetők. A szellemi alkotások a törvény védelme alatt állnak, azokat mindenki köteles tiszteletben tartani, megsértésüktől pedig mindenki köteles tartózkodni. Ez a jogosult és az esetleges jogsértő között objektív jellegű jogviszonyt eredményez, amelyre nyilvánvalóan nem alkalmazhatóak a közreműködőért fennálló felelősség kereskedelmi áruforgalom viszonyaira kialakított - kötelmi jellegű - szabályai.

- [27] Okszerűtlenül következtetett tehát az elsőfokú bíróság arra, hogy az oktató esetleges jogsértése miatt az őt megbízási szerződés keretében foglalkoztató alperes felel, és mivel az alperes jogsértése bizonyítást nem nyert, megalapozatlanul marasztalta a törvényszék az alperest a kért objektív és szubjektív jogkövetkezményekben.
- [28] A kifejtettek következtében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.
- [29] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, a felperes ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján megfizetni tartozik az alperes oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján, az elsőfokú eljárásra nézve csatolt költségjegyzék figyelembevételével, míg a másodfokú eljárásban mérlegeléssel, az elvégzett tevékenységgel arányban állóan megállapított ügyvédi munkadíjból, valamint az alperes által megfizetett fellebbezési illetékből álló első- és másodfokú perköltséget.
- [30] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a vészhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárási intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (1) és (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. június 2.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

előadó bíró